

Bakı Biznes Universiteti

Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair Qaydalar

Ümumi müddəalar:

Universitetin Starteji İnkişaf Planının və Keyfiyyət təminatı siyasətinin həyata keçirilməsi, “Ali təhsil müəssisələrində daxili keyfiyyət təminatına dair Avropa Standartları və Təlimatları”na(ESG) uyğun olaraq təlim və tədris prosesində yüksək keyfiyyətin təmin edilməsi məqsədilə Universitetdə tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və buraxılış prosedurlarının yüksək səviyyədə təmin olunması olduqca vacibdir.

Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair prosedurların idarə edilməsinin “Avropa Standartları və Təlimatları”nın bütün digər müddəaları ilə sıx qarşılıqlı əlaqəsi mövcuddur. Belə ki, tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair prosedurların idarə edilməsi tələbələrin elmi karyeralarında uğur əldə etmələrinə və onların irəliləyişləri üçün münbit şəraitin formalaşdırılmasına stimül yaradır.

Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyasına dair idarəetmə sisteminin qurulması tədris prosesinin səmərəli təşkili, tələbələrin təhsildə bilik, bacarıq və vərdişlərinin formalaşdırılması, onların hərəkətinin uçuotu və nəzarətini, tələbə mobilliyinin təmin edilməsi və ayrı-ayrı əsas ixtisas fənlərinin tədrisi və ali peşə təhsili proqramları başa çatarkən uyğun olaraq həmin fənlər üzrə yekun və buraxılış dövlət attestasiyasından (Dövlət attestasiyası) keçmələrini özündə təzahür etməlidir. Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyası aşağıdakı istiqmətlərdə ümumi məsələləri əhatə edir:

1. Tədrisin təşkili

Tədris prosesinin təşkili və həyata keçirilməsi ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin əsas sahələrindən biri olub, mütəxəssis hazırlığının həyata keçirilməsində birbaşa rol oynayır. Kredit sistemi əsasında təşkil olunmuş tədris prosesinin xüsusiyyətləri aşağıdakılardan ibarətdir:

- Tədris planlarına uyğun olaraq, tədris fənlərinin, semestrlər üzrə kreditlərin miqdarının seçiminin sərbəstliyini təmin etmək.

- Təhsil prosesinə akademik məsləhətçiləri (tyutorları) cəlb etmək;
- Tələbəyə sərbəst iş üçün şəraitin yaradılması;
- Biliyin qiymətləndirilməsinin müasir texnologiyasını tətbiq etmək;
- Hər semestrdə tədris qruplarını fənlər üzrə formalaşdırmaq;
- Müəllim - tələbə mobilliyini təmin etmək;
- Tələbə yönümlü tədrisi formalaşdırmaq

Bakı Biznes Universitetində tədrisin təşkili və həyata keçirilməsi ilə əlaqədar məsələlər aşağıdakılardan ibarətdir:

1.1.Universitetdə mütəxəssis və elmi-pedaqoji kadr hazırlığının bakalavriyat, magistratura və doktorantura səviyyələrində təşkili;

1.2.Universitetdə tədrisin əyani və qiyabi formalarda təşkil olunması ilə təhsilə qaydalarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyənləşdirilməsi;

1.3.Universitetdə ali təhsil pilləsinin müvafiq səviyyələri üzrə təhsilin müvafiq təhsil proqramları əsasında təşkil edilməsi;

1.4.Universitetdə bakalavriyat və magistratura səviyyələrində tədrisin təşkilinin ali təhsil pilləsinin dövlət standartının tələblərinə, dünyanın aparıcı ali məktəblərinin təcrübəsinə əsasən həyata keçirilməsi;

1.5.Universitetdə bakalavr və magistr hazırlığının ayrı-ayrı ixtisaslar üzrə təhsil proqramları, onlara müvafiq hazırlanmış tədris planları, fənlər üzrə işçi tədris proqramları (sillabuslar) və digər normativ sənədlər (qiymətləndirmə qaydaları, fərdi tədris planları, dərslər cədvəlləri, imtahan cədvəlləri, dərslərin reqlamentləri, təcrübələrin keçirilməsi qaydaları və s.) əsasında həyata keçirilməsi;

1.6.Universitetdə bakalavr və magistr təhsilinin məzmunu tədris prosesinin planlaşdırılmasını, onun həyata keçirilməsinin forma və metodlarını, tədris yükünün həcmi, tədris mərhələlərinin (semestrlərin) müddətini, tədris növlərini (mühazirə, məşğələ, laboratoriya və s.), ayrı-ayrı fənlərin həcmi və ixtisaslar üzrə təhsil proqramlarına qoyulan tələbləri əhatə etməlidir;

1.7.Universitetdə tədris prosesinin planlaşdırılması və təşkilinin tədris planları (nümunəvi işçi və fərdi) və fənlər üzrə işçi proqramları əsasında həyata keçirilməsi;

1.8.Tədrisin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar təkliflərin hazırlanması;

1.9.Universitetin partnyor olduğu təşkilatlarla sıx qarşılıqlı əlaqədə olmaqla tədrisdə mövcud innovasiyaların öyrənilməsi və tətbiqinə nail olunması.

2. Kreditlərin tanınması

Kreditlərin tanınması müvafiq ixtisaslar üzrə mütəxəssis hazırlığını həyata keçirən ali məktəbləri biri-birinə yaxınlaşdırır, onlar arasında daha sıx əlaqənin formalaşmasına imkan yaradır. Bu sahədə tələbələrin mobilliyini təmin edən və təhsil proqramlarının dövlətlərarası müqayisəsi və tanınması prosedurlarını asanlaşdıran sistem AKTS sistemidir. Təhsil kreditlərinin tanınması ilə əlaqədar nəzərdə tutulan məsələlər aşağıdakılardır:

2.1.Universitetdə təhsil kreditlərinin tanınması ilə əlaqədar prosedurların formalaşdırılması;

2.2.Tələbə mobilliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə təhsil proqramlarının digər daxili və xarici universitetlər ilə müqaisəli təhlilinin həyata keçirilməsi;

2.3.Universitetdə tələbə mübadiləsinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi məqsədi ilə daxili və xarici dövlətlərin universitetləri ilə əlaqələrin yaradılması və müqavilələrin bağlanması;

2.4.Universitetlərarası müqavilə standartlarının hazırlanması, daxili və xarici mübadilə qaydalarının müəyyənləşdirilməsi və müqaisəli təhlilinin aparılması vasitəsi ilə tələbə mobilliyinin təmin edilməsi;

2.5.Təhsil proqramlarının, kreditlərin tanınması və təhsildə mobilliyin təmin edilməsinə nail olmaqla akademik mobilliyin təmin edilməsi;

2.6.Akademik mobilliyin təmininin Avropa Kredit Transfer Sistemi və "Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində kredit sistemi ilə tədrisin təşkili Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin № 348 sayılı 24 dekabr 2013-cü il tarixli Qərarı çərçivəsində reallaşdırılması.

3. Tələbələrin buraxılış yekun dövlət attestasiyası

Azərbaycan Respublikası "Təhsil Qanunu"na uyğun olaraq ali təhsil müəssisələrində ayrı-ayrı əsas ixtisas fənlərinin (o cümlədən, xarici dil) tədrisi ali peşə təhsili proqramları başa çatarkən tələbələrin uyğun olaraq həmin fənlər üzrə yekun və buraxılış yekun dövlət attestasiyasından (Dövlət attestasiyası) keçirilməsi məcburidir.

Tələbələrin buraxılış yekun dövlət attestasiyası üzrə nəzərdə tutulan ümumi məsələlər:

3.1. Azərbaycan Respublikası “Təhsil Qanunu”na uyğun olaraq Universitetdə ayrı-ayrı əsas ixtisas fənlərinin tədrisi ali peşə təhsili proqramları başa çatarkən tələbələrin uyğun olaraq həmin fənlər üzrə yekun və buraxılış dövlət attestasiyasının (Dövlət attestasiyası) keçirilməsi;

3.2. Tələbələrin attestasiyasına dair beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, təhlili və müvafiq sahə üzrə təkliflərin hazırlanması;

3.3. Attestasiyasının həyata keçirilməsində tələbələrin bilik, bacarıq və vərdişlərinin əsas qiymətləndirmə meyarları kimi qəbul edilməsi;

3.4. Yekun və buraxılış dövlət attestasiyasının (Dövlət attestasiyası) keçirilməsi zamanı Dövlət attestasiya komissiyalarının fəaliyyətlərinin Azərbaycan Respublikası “Təhsil Qanunu”, “Ali təhsil müəssisələrinin Əsasnaməsi”, eləcə də digər qanunvericilik aktlarına əsasən təşkilinə nəzarətin həyata keçirilməsi;

3.5. Universiteti bitirən tələbələrə onlara verilmiş kvalifikasiyanı, o cümlədən təlim nəticələrini, elmi səviyyəni və statusu əks etdirən sənədin verilməsi.

3.6. Tələbələrin yekun dövlət attestasiyası Dövlət attestasiya komissiyası tərəfindən aparılır, komissiyanın əsas funksiyaları aşağıdakılardır:

- məzunların hazırlıq dərəcəsinin, bilik, bacarıq və vərdişlərinin təhsil proqramlarının tələblərinə uyğunluğunun kompleks şəkildə qiymətləndirilməsi;
- dövlət attestasiyası nəticələrinə görə məzuna müvafiq dərəcə və ali təhsil diplomunun verilməsi haqqında qərar çıxarılması;
- komissiyanın işinin nəticələri əsasında mütəxəssis hazırlığının təkmilləşdirilməsi üzrə tövsiyələrin işlənməsi.

Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyası prosedurunun strukturu:

Daxili Keyfiyyət Təminatı ilə əlaqədar təhsil proqramları və universitetin digər fəaliyyətlərinin effektiv idarəedilməsi üçün tədrisin təşkili, tanınması və tələbələrin attestasiyası proseduru bir sıra mühüm göstəriciləri özündə birləşdirir:

1. Tədrisin təşkilinə hazırlıqla əlaqədar Keyfiyyət Təminatı Mərkəzinə təqdim edilən informasiyalar:

1.1. Hər semesterin və tədris ilinin əvvəli tədris şöbəsi iş planına əsasən tədris ilinə və semestrlərə hazırlıqla əlaqədar məlumatlar (yeni dərslər üçün dərslər yükünü kafedralar üzrə hazırlamaq və kafedralara təqdim edilməsi);

1.2. Bakalavriat, magistratura və pilot qrupları üzrə dərslər cədvəllərinin hazırlanması ilə əlaqədar informasiyalar;

1.3. Auditoriya fondunun hazırlanması ilə əlaqədar informasiyalar;

1.4. Təhsilin pillələri üzrə dərslər yüklərinin yerinə yetirilməsinə dair aylıq tabel uçuşunun təşkili ilə əlaqədar informasiyalar;

1.5. Fakültələr yerləşən mərtəbələrdə dərslər cədvəllərinin asılmasının təmin edilməsi ilə əlaqədar məlumatlar.

2. Tədrisin səmərəli təşkili və ona nəzarətin həyata keçirilməsi haqqında informasiyalar:

2.1. Yaz və yay semestrləri dövründə tədris şöbəsi tədrisin təşkilinin səmərəli aparılması və ona nəzarətin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar məlumatları (tədris prosesinin təhsil proqramlarına uyğun şəkildə təşkili və idarə olunmasına nəzarət etmək; müəllimlərin dərslər cədvəllərinə riayət etmələri vəziyyətinə nəzarətin təşkili; tələbələrin dərslərə davamiyyətinə nəzarət; fakültələrdə tədris auditoriyalarından istifadəyə nəzarət və s.) Keyfiyyət Təminatı Mərkəzinə təqdim edilməlidir.

3. Universitetlərarası mübadilə proqramları əsasında daxili və xarici dövlətlərin ali təhsil müəssisələrində bakalavr, magistratura və doktorantura səviyyələri üzrə təhsil alan tələbələrin ümumi sayı haqqında informasiya;

4. Hər semestrin və tədris ilinin başlanğıcı və sonuna daxili və xarici dövlətlərin ali təhsil müəssisələrində bakalavr, magistratura və doktorantura səviyyələri üzrə təhsil alan tələbələrin ümumi sayı haqqında məlumatlar beynəlxalq əlaqələr şöbəsi, dekanlıqlar və tədris şöbəsi tərəfindən müəyyənləşdirilərək Keyfiyyət Təminatı Mərkəzinə təqdim edilməlidir;

5. Akademik möhlət alan və ya akademik möhlətdən qayıdan tələbələrin sayları haqqında informasiya;

6. Hər semesterin və tədris ilinin başlanğıcı və sonuna Akademik möhlət alan və ya akademik möhlətdən qayıdan tələbələrin sayları haqqında məlumatlar tədris şöbəsi və dekanlıqlar tərəfindən KTM-ə təqdim edilməlidir.

7. Digər ali təhsil müəssisələrindən köçürülmə ilə universitetə daxil olan tələbələr, həmçinin universitetdən digər universitetlərə köçürülən tələbələrin sayı haqqında informasiya;

8. Hər semesterin və tədris ilinin başlanğıcı və sonuna digər ali təhsil müəssisələrindən universitetə köçürülmə ilə universitetə daxil olan tələbələr, həmçinin, universitetdən digər universitetlərə köçürülən tələbələrin sayı haqqında informasiya tələbə şöbəsi və tədris şöbəsi tərəfindən KTM-ə təqdim edilməlidir.

9. Yekun Attestasiyaya buraxılan (və ya buraxılmayan) tələbələrin sayı haqqında informasiyalar:

9.1. Yekun Attestasiyaya buraxılan (və ya buraxılmayan) tələbələrin sayı haqqında məlumatlar ixtisas kafedraları və dekanlıqlar tərəfindən KTM-ə təqdim edilməlidir.

10. Yekun Attestasiyaya buraxılan (və ya buraxılmayan) tələbələrin nəticələri haqqında informasiyalar;

11. Hər tədrisi ilinin sonuna yekun Attestasiyaya buraxılan (və ya buraxılmayan) tələbələrin nəticələri haqqında məlumatlar ixtisas kafedraları və dekanlıqlar tərəfindən KTM-ə təqdim edilməlidir.

Yekun müddəalar:

Tədrisin təşkili, kreditlərin tanınması və tələbələrin attestasiyası üçün səmərəli idarəetmə sisteminin qurulması və operativ işləməsi üçün yuxarıda qeyd olunan kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərinin əldə edilməsi və işlənməsi məqsədi ilə bütün struktur vahidləri qarşılıqlı fəaliyyət göstərməli, tələb olunan məlumatlar vaxtında və dəqiq olaraq KTM-ə təqdim edilməlidir.